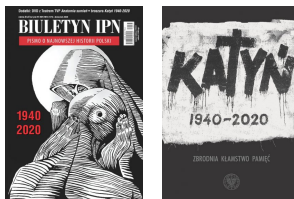

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/publikacje/biuletyn-ipn/94131,Biuletyn-IPN-nr-42020-19402020.html>
2021-10-25, 05:48

„Biuletyn IPN” nr 4/2020 - 1940.2020

[Wersja elektroniczna numeru w Bibliotece Cyfrowej IPN](#)

Osiemdziesiąta rocznica zbrodni katyńskiej – to główny temat kwietniowego numeru „Biuletynu IPN”. Dwie główne cechy: służba państwu polskiemu i polski patriotyzm najmocniej określały profil ofiar zbrodni katyńskiej. Kraje zainteresowane zbrodnią katyńską (m.in. Niemcy, ZSRS, Polska i USA) zdołały w latach wojny i po jej zakończeniu przesłuchać od kilkunastu do kilkudziesięciu świadków. Były wśród nich zarówno osoby wiarygodne, jak i konfabulujące, stąd ich świadectwa różnią się rangą i znaczeniem: często są to dokumenty kapitalne, innym razem wręcz bezwartościowe. W numerze opisujemy też, jaki stosunek do polskich jeńców miała okoliczna ludność. Z kłamstwem katyńskim przez cały okres peerelu zmagala się opozycja – prawdę pisano na murach, w ulotkach i drugoobiegowych wydawnictwach; prawdę przypominano też co roku na polskich cmentarzach.

W dziesiątą rocznicę tragedii smoleńskiej przedstawiamy główne kierunki działalności śp. prezesa IPN Janusza Kurtyki. Niedługo przed śmiercią prezentował on publikacje Instytutu nt. zbrodni katyńskiej, a w drogę do Katynia zabrał ze sobą „Biuletyn IPN” poświęcony w całości tej sowieckiej zbrodni.

Zginęli w drodze do Katynia – przypominamy nazwiska wszystkich, którzy stracili życie 10 kwietnia 2010 r. w Smoleńsku.

W numerze przedstawiamy też sylwetki Walerego Sławka, Eugeniusza Bodo, Józefa Czapskiego. Komentujemy spory o postawę i twórczość Zbigniewa Herberta. Krytycznie ukazujemy książkę Tomasza Piątka o Antonim Macierewiczu.

Do kwietniowego „Biuletynu IPN” dodaliśmy wyjątkowo dwa bezpłatne dodatki:

płytę DVD z teatrem TV Anatomia sumień w reżyserii Grzegorza Królikiewicza
broszurę (104 strony) Katyń 1940–2020. Zbrodnia – kłamstwo – pamięć,
przedstawiającą aktualny stan wiedzy na temat zbrodni katyńskiej w ujęciu
popularnonaukowym: przyczyny i przebieg zbrodni NKWD na Polakach, dzieje
kłamstwa, odkrywania prawdy i śledztwa katyńskiego oraz najważniejsze miejsca
w kraju i za granicą upamiętniające ofiary.

W sprzedaży na ipn.poczytaj.pl, a od 17 kwietnia w sieci EMPIK oraz w placówkach Poczty Polskiej.

[„Biuletyn IPN” jest dostępny również w prenumeracie.](#)

SPIS TREŚCI

Filip Musiał – Moją Ojczyzną – Polska. Janusz Kurtyka

Katyń

Sławomir Kalbarczyk – We wrogim otoczeniu? Polscy jeńcy wojenni a ludność cywilna w ZSRS (1939–1940)

[Tadeusz Wolsza - Katyń 1940. Świadkowie i świadectwa \(PDF do pobrania\)](#)

Witold Wasilewski – Profil ofiar zbrodni katyńskiej

Anieszka Łuczak – Józef Czapski. Z sowieckich łagrów do Paryża

Monika Komaniecka-Łyp – Katyń w działalności opozycji w Krakowie

Sebastian Ligarski – Katyń – pamiętamy!

Kacper Ciesielski – Tożsamość ukryta w materii. Identyfikacja przedmiotów grobowych w zbiorach Muzeum Katyńskiego w Warszawie

Marek Hańderek – Rosja ofiarą i wyzwolicielką? Putinowska polityka historyczna względem Polski

Jarosław Wróblewski – Katyński Marsz Cieni

Sylwetki

Adam Stefan Lewandowski – Epigon niepodległościowego romantyzmu. Walery Sławek (1883–1939)

Bartosz Januszewski – Za winy niepopołnione. Eugeniusz Bodo (1899–1943)

Komentarze historyczne

Radosław Peterman – Errata do książki Tomasza Piątka Macierewicz. Jak to się

stało

Marek Klecel – Ostatni spór o Herberta

Zginęli w drodze do Katynia

PLIKI DO POBRANIA

[SPIS TREŚCI – „Biuletyn IPN” nr 4/2020 \(pdf, 1.01 MB\) 26.03.2020 11:00](#)